

UDK 550.8:553.6

Geološka prospekcija ozemlja občine Lenart

Jožef Škerlj

Geološki zavod, Ljubljana, Parmova 33

V gospodarsko nerazviti občini Lenart primanjkuje osnovnega gradbenega materiala. Raziskovalna dela so obsegala prospekcijsko mineralnih pojavov, raziskovalna vrtnja in druga sledilna dela ter preiskavo kvalitete vzorcev. Avtor je ugotovil, da na območju občine obstajajo možnosti industrijskih rezerv opekarske gline, apnenca, peska, mivke in proda, ki bi bile uporabne v gradbeništvu. Na podlagi vrtnja je določil rezerve 1 milijona m³ proda kategorije C₁. Izdelal je register pojavov mineralnih surovin in gradbenega materiala, ki bo osnova za planiranje nadaljnjih raziskav.

Pregledali smo izdanke gradbenega materiala in vzeli vzorce za preiskave kvalitete. Bolj detajlno so bila raziskana samo nekatera nahajališča proda, ker je ta surovina v sedanji fazi priprav za asfaltiranje cest pomembna za gospodarstvo občine.

Prod. Na območju občine Lenart najdemo na več krajih gramoznice in peskokepe. V odprtih profilih smo ugotovili, da prod prehaja lateralno in vertikalno v pesek, pa tudi v mivko. Nehomogenost materiala se odraža v velikosti prodnikov in v vsebini glinastih in peščenih primesi, kar negativno vpliva na kvaliteto posameznih nahajališč.

Pesek in mivka ležita v glavnem v krovlini proda in največkrat predstavljata jalovino posameznih nahajališč, kar pa močno vpliva na ekonomiko eksploatacije. V nekaterih nahajališčih sta pesek in mivka čista.

Za sedaj ocenjene rezerve proda po posameznih lokacijah znašajo v kategoriji C₁: Selce—Zavrh 700 000 m³, Račica 170 000 m³, Čagona 150 000 m³, skupaj 1 020 000 m³. Obstajajo možnosti, da se te rezerve povečajo.

Opekarske gline. Na tem območju so že prej izkoriščali glino za izdelavo opeke ter za lončarstvo in pečarstvo. Še pred zadnjo vojno so bile te obrti precej razvite.

Pregledali smo naslednje lokacije: Zamarkova (De Monte); Zgornja Senarska (delavnica Perko); Čagona (Lubec); Lenart (Polanec).

Danes se glina odkopava samo še na lokaciji Zamarkova—De Monte, kjer obratuje manjša opekarna. S preiskavami vzorcev smo ugotovili, da je material v zgornjih delih površinskega kopa primeren le za izdelavo opeke slabše kvalitete, medtem ko glina v spodnjem delu povsem ustreza za opekarstvo. Sodimo, da na tej lokaciji obstaja tudi možnost zadostnih rezerv. Ostale lokacije za sedaj ne pridejo v poštev za detajlnejše raziskave.

Apnec. Od Dupleka na Dravi se pas apnenca razprostira proti severozahodu v območje Strme gore in južno od Lenarta. Uporabljali so ga za okrasni kamen in ga tudi predelovali v apno. Še danes najdemo na več krajih sledove teh dejavnosti.

Na Strmi gori pri Hrastovcu zavzema apnec približno površino 3 km². Gre za litotamniški apnec spodnjega in delno srednjega tortonina, ki leži na la-

porju in vpada položno proti jugovzhodu. Njegove debeline samo s površinskimi raziskavami ni mogoče določiti. Da bi ocenili uporabnost tega materiala v industriji apna, smo kemično analizirali dva vzorca iz hrastovškega kamnoloma. Kemična sestava apnenca ustreza za apno v gradbene namene ter za nevtralizacijo v kemijski industriji in metalurgiji. Njegova slaba lastnost pa je majhna trdnost, kar se negativno odraža pri izdelavi apna in onemogoča uporabo v okrasne namene. Ta negativna lastnost pa je morda vezana samo na izdanke in cone neposredno pod površjem.

Na podlagi vseh dobljenih podatkov smatramo, da je treba nadaljevati geološke raziskave omenjenih surovin na teritoriju občine Lenart.

Geological Prospection of the Lenart Community Area

Jožef Škerlj

Geološki zavod, Ljubljana, Parmova 33

Lenart is a community of Slovenske Gorice in development and deficient in basic building materials. Investigations were carried out including prospection for mineral occurrences, drilling and other exploratory works, as well as determination of the quality of the obtained specimens. It was found that within the limits of the Community there exist probable reserves in industrially feasible quantities of clay for brick manufacture, as well as limestone, fine and coarse sand, and gravel, that all could be used for building purposes. By drilling, probable reserves of one million cubic meters of gravel have been determined. A register of mineral raw material and building material occurrences was established, that will serve as a basis for planning of further investigations.